

Brandveiligheid in de kinderopvang

tips & tools om samen te leren over brandveiligheid

Brandveiligheid in de kinderopvang

In de kinderopvang staat de veiligheid van kinderen voorop. Een brandveilige omgeving is daarom van groot belang. Jouw kinderopvang neemt allerlei maatregelen om hiervoor te zorgen. Maar om ongevallen en calamiteiten door brand op de kinderopvang te voorkomen, heb je ook de hulp van de ouders en kinderen nodig. Medewerkers van de kinderopvang kunnen het onderwerp brandveiligheid bij de ouders en kinderen onder de aandacht brengen. Door hen hierover te informeren, leren zij hoe zij brand kunnen voorkomen. En wat zij moeten doen als er brand uitbreekt.

Tips & tools: samen leren over brandveiligheid

Met jouw hulp kunnen medewerkers, ouders en kinderen samen leren wat brandveiligheid is. Om je hierin te ondersteunen, hebben Consument en Veiligheid en BOinK (belangenvereniging van ouders in de kinderopvang en peuterspeelzalen) verschillende tips en tools ontwikkeld. Deze hulpmiddelen vind je in deze pdf. Je kunt deze gebruiken om de ouders en kinderen op een goede en leuke manier bewust te maken van brandveiligheid.

De tips en tools kun je op je eigen manier inzetten. Je kunt bijvoorbeeld een brandveiligheidsbijeenkomst of thema-uur organiseren voor de ouders en kinderen. Of een ontruimingsoefening doen. Of een brandweerman uitnodigen om voorlichting te geven. Of alle drie. Aan jou de keuze om te bepalen hoe je brandveiligheid op jouw kinderopvang onder de aandacht wilt brengen. Door de tips & tools te gebruiken, kun je laten zien hoe belangrijk brandveiligheid is. En dat leren over brandveiligheid eigenlijk heel leuk is!

Inhoudopgave

1. Organiseer een brandveiligheidsbijeenkomst of thema-uur	2
Draaiboek voor de organisatie	2
Voorbeeldtekst voor uitnodiging ouders als brief	3
Voorbeeldtekst voor uitnodiging ouders als e-mail	3
2. Organiseer activiteiten en spellen voor kinderen	4
Oefen ontruimen met lego	4
Oefen bellen met de brandweer	4
Oefen ontruimen met touw	4
Kringgesprek over brand(veiligheid)	4
Maak een web met woorden of tekeningen	5
De brandweerman vertelt zijn verhaal	5
Vertel een 'doe-verhaal'	5
Bekijk een aflevering van Brandweerman Sam	5
Vertel een verhaal of versje of zing een lied	6
Versjes en liedjes over brand	6
3. Meer informatie over brandveiligheid	7
Boeken over brand	7
Websites	7
Consument en Veiligheid	7
Brandweer	7
Bijlage: Controleer hoe brandveilig je omgeving is	8
Checklist voor thuis en op de kinderopvang	8

1. Organiseer een brandveiligheidsbijeenkomst of thema-uur

Om brandveiligheid op een goede en leuke manier onder de aandacht te brengen, kun je een brandveiligheidsbijeenkomst of thema-uur organiseren voor ouders en/of kinderen. Bijvoorbeeld gelijktijdig met de jaarlijkse Nationale Brandpreventieweken in oktober. Een goed moment om brandveiligheid onder de aandacht te brengen.

Bij het organiseren van een bijeenkomst komt veel kijken. Om je op weg te helpen, lees je op deze pagina hoe een draaiboek voor de organisatie eruit kan zien. Hoe bereid je je voor op een bijeenkomst? En hoe ziet een programma van zo'n bijeenkomst er uit?

Draaiboek voor de organisatie

Je bepaalt helemaal zelf hoe je jouw brandveiligheidsbijeenkomst wilt inrichten. Misschien dat je niet het hele programma wilt volgen, omdat je je doel al bereikt met een aantal onderdelen daaruit. Of misschien dat je niet die ene activiteit wilt doen met de kinderen, maar wel die andere. Of wil je naast brandveiligheid ook aandacht besteden aan andere mogelijke ongevallen op de kinderopvang? Het kan allemaal.

Vorbereiding

- Bedenk eerst wie je iets wilt vertellen over brandveiligheid. Alleen kinderen of ook ouders? Of wil je ook alle medewerkers van de kinderopvang uitnodigen?
- Bedenk daarna wat je wilt organiseren. Wil je uitgebreid aandacht besteden aan brandveiligheid door een hele middag te organiseren voor ouders, kinderen en medewerkers? Of wil je ouders in een uurtje iets vertellen? Bedenk wat ouders graag willen horen over het onderwerp. Welke spellen vinden de kinderen leuk? Enzovoorts.
- Nodig de brandweer uit voor de brandveiligheidsmiddag. Als iemand het onderwerp goed onder de aandacht kan brengen, dan is het de brandweer wel.
- Bespreek je ideeën met de leidinggevende van je kinderopvang.
- Prik een datum voor de brandveiligheidsbijeenkomst of -activiteit. Wil je dat ouders erbij kunnen zijn? Dan is het handig deze einde van de middag of begin van de avond te organiseren.
- Maak een programma voor de brandveiligheidsbijeenkomst (zie hiernaast).
- Vraag de oudercommissies mee te helpen met de organisatie van de bijeenkomst. Zo betrek je hen ook bij het onderwerp. Als ouders een bepaalde rol hebben tijdens de bijeenkomst, geef dat dan op tijd bij te aan.
- Nodig ouders en andere deelnemers op tijd uit.
- Maak een aanwezigheidslijst met daarop alle ouders en andere personen die bij de bijeenkomst aanwezig zijn.
- Zorg voor koffie, thee en frisdrank voor de bijeenkomst.
- Zorg ervoor dat alle spullen klaarliggen die je nodig hebt voor de bijeenkomst of activiteit.

Voorbeeldprogramma brandveiligheidsbijeenkomst

Een voorbeeld van een programma voor een brandveiligheidsbijeenkomst zie je hieronder. Je kunt dit programma goed gebruiken als basis. Maar ook aanpassen naar eigen wensen door bijvoorbeeld bepaalde onderdelen wel of juist niet te doen.

1 Welkomstwoord aan alle aanwezigen

5 minuten

- Doel: medewerkers van de kinderopvang, ouders, kinderen en/of brandweer welkom heten en het programma toelichten.

2 'Warming-up': een activiteit of spel

10-15 minuten

- Doel: medewerkers, ouders en/of kinderen op een goede en leuke manier met brandveiligheid bezig laten zijn.
- Benodigde materialen: kies zelf een activiteit of spel (zie hoofdstuk 2, pagina 4 tot en met 6).
- Tip: laat een medewerker het spel leiden en laat ouders actief meedoen.

3 De brandweerman vertelt

15-30 minuten

- Doel: medewerkers, ouders en/of kinderen op een goede en leuke manier het onderwerp brandveiligheid en het beroep brandweerman leren kennen. En daarbij laten ontdekken wat brand betekent, hoe brand kan worden voorkomen en wat te doen bij brand.
- Benodigde materialen: in te vullen door de brandweer.
- Zie pagina 5 voor een toelichting op deze activiteit.

4 Ontruimingsoefening

15-30 minuten

- Doel: medewerkers en kinderen leren wat zij moeten doen bij brand en wat de ontruimingsprocedure is. Laat ouders meekijken of meehelpen.
- Benodigde materialen: ontruimingsplan en de materialen die in dit plan worden genoemd. Zie ook pagina 4.
- Tip: laat de bedrijfshulpverlener de oefening leiden.
- Tip: evalueer de oefening met de brandweer.

5 Bellen met de brandweer

10 minuten

- Doel: kinderen leren welk nummer ze moeten bellen bij brand thuis en wat ze dan moeten zeggen.
- Benodigde materialen: een telefoon.
- Zie pagina 4 voor een toelichting op deze activiteit.

6 Controleer de brandveiligheid in je omgeving

10 minuten

- Doel: medewerkers, ouders en/of kinderen doorlopen samen de checklist voor brandveiligheid op de kinderopvang. Hoe staat het daar met de brandveiligheid?
- Benodigde materialen: de checklist (zie bijlage op pagina 8).
- Tip: vraag ouders en kinderen ook thuis de brandveiligheid te controleren met de checklist.

7 Afsluiting

5 minuten

- Doel: kort samenvatten wat we hebben gedaan en geleerd.
- Aanwezigen bedanken voor aanwezigheid en medewerking

De voorbeeldteksten op deze pagina kun je gebruiken in je uitnodiging voor de ouders. Vergeet niet de tekst tussen haakjes [...] in te vullen.

Voorbeeldtekst voor uitnodiging ouders als brief

[Brandveiligheidsbijeenkomst]/[thema-uur] op [naam kinderopvang]

Beste ouder(s),

Op [datum] organiseert [naam kinderopvang] een [brandveiligheidsbijeenkomst]/[thema-uur]. Met deze brief willen wij u graag hiervoor uitnodigen.

Brandveiligheid op de kinderopvang

De veiligheid van uw kind staat bij ons voorop. Daarom willen wij tijdens de Brandveiligheidsbijeenkomst samen met u en uw kind(eren) aan de slag met het onderwerp brandveiligheid. Op een goede en leuke manier ontdekken we samen wat te doen bij brand op de kinderopvang. Maar ook hoe u thuis brandveilig kunt zijn. De bijeenkomst duurt ongeveer [duur bijeenkomst] en vindt plaats bij [naam kinderopvang].

Aanmelden voor de Brandveiligheidsbijeenkomst

We vinden het leuk als u bij de Brandveiligheidsbijeenkomst aanwezig wilt zijn. Met onderstaande antwoordstrook kunt u zich aanmelden. Kunt u er niet bij zijn? Dan horen wij dat ook graag. Wilt u de antwoordstrook invullen en voor [datum insturen] aan uw kind(eren) meegeven naar [naam kinderopvang]?

Vragen?

Wilt u meer informatie over de Brandveiligheidsbijeenkomst? Dan kunt u hiervoor bellen met [naam contactpersoon] van [naam kinderopvang].

Met vriendelijke groet,

[naam ondertekenaar]

Antwoordstrook

Ik kom wel / niet * naar de brandveiligheidsbijeenkomst

Ik kom met _____ personen

Naam ouder(s) / verzorger (s):

Ouder(s) / verzorger (s) van:
uit groep:

* Streep door wat niet van toepassing is

Voorbeeldtekst voor uitnodiging ouders als e-mail

[Brandveiligheidsbijeenkomst]/[thema-uur] op [naam kinderopvang]

Beste ouder(s),

Op [datum] organiseert [naam kinderopvang] een [brandveiligheidsbijeenkomst]/[thema-uur]. Met deze e-mail willen wij u graag hiervoor uitnodigen.

Brandveiligheid op de kinderopvang

De veiligheid van uw kind staat bij ons voorop. Daarom willen wij tijdens de Brandveiligheidsbijeenkomst samen met u en uw kind(eren) aan de slag met het onderwerp brandveiligheid. Op een goede en leuke manier ontdekken we samen wat te doen bij brand op de kinderopvang. Maar ook hoe u thuis brandveilig kunt zijn. De bijeenkomst duurt ongeveer [duur bijeenkomst] en vindt plaats bij [naam kinderopvang].

Aanmelden voor de Brandveiligheidsbijeenkomst

We vinden het leuk als u bij de Brandveiligheidsbijeenkomst aanwezig wilt zijn. Wilt u zich voor [datum insturen] aanmelden? Uw reactie kunt u replyen op deze e-mail. Geef in de e-mail duidelijk aan:

Geef in de e-mail duidelijk aan:

- of u wel of niet komt;
- met hoeveel personen u komt;
- de namen van de ouder(s) / verzorger(s) die komen;
- de naam van uw kind(eren) op de kinderopvang en in welke groep zij zit(ten).

Kunt u er niet bij zijn? Dan horen wij dat ook graag.

Vragen?

Wilt u meer informatie over de Brandveiligheidsbijeenkomst? Dan kunt u hiervoor bellen met [naam contactpersoon] van [naam kinderopvang].

Met vriendelijke groet,

[naam ondertekenaar]

2. Organiseer activiteiten en spellen voor kinderen

Hieronder vind je verschillende activiteiten en spellen die medewerkers op de kinderopvang kunnen doen. Met deze hulpmiddelen kun je kinderen op een leuke en speelse manier iets leren over brandveiligheid. De activiteiten en spellen zijn ook te gebruiken tijdens een brandveiligheidsbijeenkomst. Daarbij zijn sommige activiteiten en spellen ook geschikt voor ouders om thuis te doen met hun kinderen.

Oefen ontruimen met lego

- Voor wie?** Voor medewerkers van de kinderopvang en kinderen vanaf 4 tot 8 jaar.
- Door wie?** De bedrijfshulpverlener van de kinderopvang begeleidt het spel. Ook voor ouders om thuis met hun kinderen te doen.
- Doel?** Medewerkers en kinderen leren wat te doen bij brand en waarom ze dit moeten doen.
- Benodigdheden?** Voor iedere medewerker en ieder kind één lego-poppetje. En een grote plattegrond van de kinderopvang waarop alle ruimtes duidelijk te zien zijn.

Hoe werkt het spel?

- Geef ieder kind een lego-poppetje dat hem of haar zelf voorstelt.
- Laat ieder kind zijn of haar poppetje neerzetten in de ruimte op de plattegrond waar hij of zij zich bevindt.
- Geef aan dat er in één of meerdere ruimtes brand is. Bijvoorbeeld door een lego-vlammetje in een ruimte neer te zetten of door een vlammetje te tekenen op de plattegrond.
- Vraag eerst aan de kinderen wat zij nu moeten doen en welke vluchtroute zij kiezen.
- Vraag vervolgens aan de medewerkers wat zij nu moeten doen en vraag hoe volgens hen het ontruimingsplan eruitziet.
- Daarna ga je de poppetjes samen verplaatsen.
- Verloopt niet alles volgens het ontruimingsplan? Bespreek dan wat er goed of fout is gegaan. En vooral waarom bepaalde acties goed of fout zijn. Doe het spel daarna nog een keer. Zie ook het filmpje op www.brandpreventieweek.nl/page/447.

Oefen bellen met de brandweer

- Voor wie?** Voor kinderen vanaf 6 tot 12 jaar.
- Door wie?** Medewerker van de kinderopvang begeleidt het spel. Ook voor ouders om thuis met hun kinderen te doen.
- Doel?** Kinderen bellen normaal nooit met de brandweer. Dit spel leert kinderen welk nummer ze moeten bellen bij brand en wat ze dan moeten zeggen.
- Benodigdheden?** Een telefoon.

Hoe werkt het spel?

- Laat kinderen oefenen met een 'echte' telefoon (die natuurlijk niet aangesloten is). Het kind speelt de beller, de medewerker speelt de brandweer.
- Leer kinderen dat het alarmnummer 112 is. Vertel daarbij duidelijk dat ze dit nummer echt alleen mogen bellen als er brand of een ander noodgeval is.
- Leer kinderen wat ze moeten zeggen: hun naam, adres, postcode en woonplaats (als ze dat weten), waar de brand is en wat er brandt.

Oefen ontruimen met touw

- Voor wie?** Voor medewerkers van de kinderopvang en kinderen vanaf 4 tot 8 jaar.
- Door wie?** De bedrijfshulpverlener van de kinderopvang begeleidt het spel.
- Doel?** Medewerkers en kinderen leren wat te doen bij brand en waarom ze dit moeten doen.
- Benodigdheden?** Een dik touw en voor ieder kind een lintje.

Hoe werkt het spel?

- Pak een dik touw en maak alle lintjes aan het touw vast. Voor ieder kind één lintje.
- Oefen de ontruiming door ieder kind een lintje vast te laten pakken. Zo kun je snel zien als er iemand ontbreekt.
- Zing ondertussen een leuk liedje om ervoor te zorgen dat de kinderen de oefening als een leuke activiteit ervaren.
- De kinderen uit de oudere groepen kun je ook in een 'polonaise' naar buiten laten lopen. Hiervoor heb je niet per se een touw nodig.

Kringgesprek over brand(veiligheid)

- Voor wie?** Voor kinderen vanaf 3 tot 8 jaar.
- Door wie?** Medewerker van de kinderopvang begeleidt de activiteit. Ook voor ouders om thuis met hun kinderen te doen.
- Doel?** De onderwerpen brand, brandweer en/of brandveiligheid onder de aandacht brengen van kinderen. En hen hiervan bewust maken.
- Benodigdheden?** Poster, plaat of (prenten)boek over brand, brandweer of brandveiligheid.

Hoe werkt de activiteit?

- Bespreek de onderwerpen brand, brandweer en brandveiligheid in een kringgesprek.
- Laat eerst een poster, plaat of (prenten)boek zien. Vraag de kinderen vervolgens waar ze aan denken bij het zien van de plaatjes. En waar ze aan denken bij de woorden brand, brandweer en brandveiligheid. Laat ze hierover 'brainstormen'. Wat hoort er bij brand en de brandweer, wat doet de brandweer, wat betekent brandveiligheid betekent, enzovoorts.

Maak en web met woorden of tekeningen

- Voor wie?** Voor kinderen vanaf 6 tot 12 jaar.
Door wie? Medewerker van de kinderopvang begeleidt de activiteit. Ook voor ouders om thuis met hun kinderen te doen.
Doel? De onderwerpen brand, brandweer en brandveiligheid onder de aandacht brengen van kinderen. En hen hiervan bewust maken.
Benodigheden? Groot vel papier of aantal kleine vellen papier. Stiften en/of kleurpotloden.

Hoe werkt de activiteit?

- Schrijf het woord 'brand', 'brandweer' of 'brandveiligheid' in het midden van het grote vel. Of gebruik plaatjes die het centrale woord symboliseren.
- Vraag de kinderen vervolgens waar ze aan denken bij dit woord of plaatje. Laat hen dit opschrijven op het grote vel rondom het centrale woord. Of laat hen tekeningen hiervan maken op de kleine vellen papier. Plak deze kleine vellen daarna op het grote vel rondom het centrale woord.
- Als kinderen nog niet kunnen schrijven, laat hen dan tekeningen maken van waar ze aan denken. Of laat de medewerker de woorden op het grote vel erbij schrijven.
- Vraag de kinderen daarna waarom ze bij de woorden of tekeningen opkwamen en wat de relatie is met het centrale woord. Bijvoorbeeld het woord 'brandweerslang' hoort bij het centrale woord 'brand' omdat een brandweerslag wordt gebruikt om een brand te blussen, enzovoorts.

De brandweerman vertelt zijn verhaal

- Voor wie?** Voor kinderen vanaf 4 tot 12 jaar.
Door wie? De brandweerman begeleidt de activiteit samen met de medewerker van de kinderopvang.
Doel? De onderwerpen brand, brandweer en brandveiligheid onder de aandacht brengen van kinderen. En hen hiervan bewust maken. Bespreek vooraf met de brandweerman hoe je dit doelt wilt bereiken.
Benodigheden? Een brandweerman die wil vertellen wat hij doet in het dagelijks leven. Materialen die hij daarbij nodig heeft.

Hoe werkt de activiteit?

- De brandweerman stelt zich voor en vertelt de kinderen wat hij doet in het dagelijks leven, wat hij meemaakt en hoe je moet omgaan met brand.
- De brandweerman laat de kinderen zien welke materialen hij allemaal nodig heeft.

Vertel een 'Doe-verhaal'

- Voor wie?** Voor kinderen vanaf 3 tot 8 jaar.
Door wie? Medewerker van de kinderopvang begeleidt de activiteit. Ook voor ouders om thuis met hun kinderen te doen.
Doel? De onderwerpen brand, brandweer en brandveiligheid onder de aandacht brengen van kinderen. En hen hiervan bewust maken.
Benodigheden? Verhaal over brand, brandweer of brandveiligheid.

Hoe werkt de activiteit?

- Vertel de kinderen een verhaal over brand, brandweer of brandveiligheid.
- Laat de kinderen in hun handen klappen iedere keer als zij het woord 'brand' horen.
- Het klappen kun je ook vervangen door geluiden zoals 'knetter, knetter' of 'tu-ta-tu'.
- Als het heel goed gaat, splits de groep dan in tweeën en laat de ene groep een geluid maken bij een ander woord dan de andere groep. Groep 1 zegt bijvoorbeeld 'knetter, knetter' bij het woord brand en groep 2 zegt tu-ta-tu bij het woord 'brandweerauto'.
- Hieronder vind je een voorbeeld van een 'doe-verhaal'. Je kunt ook gebruikmaken van een verhaal uit de boeken op pagina 7.

Voorbeeld van een 'doe-verhaal'

Kijk die brandweerauto eens snel rijden. Wat een haast. De chauffeur van de brandweerauto moet wel zo snel rijden want er is brand. Er staat een huis in brand. Er zitten wel 6 brandweermannen in de brandweerauto. Jos is op de fiets. Hij fietst heel hard achter de brandweerauto aan. Hij wil de brand wel eens zien. Boven op de brandweerauto zit een zwaailicht, je kunt ook de sirene horen. De brandweerauto is al bij de brand. "Wat een vuur" zegt de brandweercommandant. De brandweermannen blussen de brand. Gelukkig zijn ze op tijd. De brand is geblust en het huis is gereed!

Bekijk een aflevering van Brandweerman Sam

- Voor wie?** Voor kinderen vanaf 3 tot 8 jaar.
Door wie? Medewerker van de kinderopvang begeleidt de activiteit. Ook voor ouders om thuis met hun kinderen te doen.
Doel? De onderwerpen brand, brandweer en brandveiligheid onder de aandacht brengen van kinderen. En hen hiervan bewust maken.
Benodigheden? Afleveringen van Brandweerman Sam. Zie hiervoor www.nl.jimjam.tv of de dvd's van Brandweerman Sam.

Hoe werkt de activiteit?

- Bekijk een of meerdere afleveringen van Brandweerman Sam.
- Vraag kinderen na het bekijken wat ze hebben geleerd van Brandweerman Sam over brand, brandweer en brandveiligheid.

Vertel een verhaal of versje of zing een lied

- Voor wie?** Voor kinderen vanaf 3 tot 8 jaar.
- Door wie?** Medewerker van de kinderopvang begeleidt de activiteit. Ook voor ouders om thuis met hun kinderen te doen.
- Doel?** De onderwerpen brand, brandweer en brandveiligheid onder de aandacht brengen van kinderen. En hen hiervan bewust maken.
- Benodigheden?** Verhaal, versje of liedje over brand, brandweer of brandveiligheid.

Hoe werkt de activiteit?

- Kies een leuk verhaal, grappig versje of leuk liedje dat kinderen mee kunnen zingen.
- Vraag kinderen na het luisteren of zingen wat ze hebben geleerd van het verhaal, versje of liedje over brand, brandweer en brandveiligheid.
- Op pagina 7 vind je een aantal suggesties voor boeken over brand en op deze pagina voorbeelden van versjes en liedjes.
- Tip: maak samen met de kinderen een hoedje van papier dat zij zelf mogen versieren met (tekeningen van) vlammetjes, brandweerslangen, brandweermannen, enz. Laat de kinderen de hoedjes opzetten tijdens het luisteren of zingen.

De brandweer

Moet je nou eens horen:
De allerhoogste toren,
De hoogste toren van het land,
Staat in brand, in brand, in brand!
Doe een sprong naar achteren,
Doe een sprong naar opzij,
Want de brandweer moet erbij.

Brand!

Brand in de straat, rook in de lucht

Hoor je de si - re - ne? Ta - tu Ta - tu!

Ladder snel om - hoog, water uit de slang

Blussen doet de brand - weer - man!

Voorbeelden van versjes en liedjes

Brand in Mokum

Brand in Mokum, brand in Mokum,
Zie daar ginder, zie daar ginder.
Brand, brand!
Brand, brand!
En daar is geen water,
En daar is geen water.

De brandweerolefant

Zeg heb jij het ook gelezen?
Het stond in elke krant.
Er woont hier in de diertuin,
Een brandweerolefant.
En als er ergens brand is,
Drinkt hij een hele vijver op,
Dan loopt hij vlug de stad in,
Met een zwaailicht op zijn kop.
Snel rent hij naar een brandje,
En met zijn lange snuit,
Spuit hij in een ogenblik.....
Alle vlammen uit!

De brandweerman

Op de melodie van 1,2,3,4 hoedje van papier:
Eén, twee, drie, vier, brandweerman, brandweerman.
Eén, twee, drie, vier, kom de brand is hier.
Neem nu vlug de waterspuit.
Spuit het vuur nu maar snel uit.
Eén, twee, drie, vier, Kom de brand is hier.

Brand in de straat

Er is brand in de straat, ik zie vuur in dat huis,
Is de brand-weer er al? Nee, wat a - ke - lig nou.

0 0

Wat is dat naar!

3. Meer informatie over brand(veiligheid)

Boeken over brand

Hieronder vind je een aantal suggesties voor boeken over brand die je voor je activiteiten en spellen kunt gebruiken:

- Mijn vriend de brandweerman
Hanna de Mink
(ISBN 9789081247825)
- Varkentje Jan als brandweerman
Christyan & Diane Fox
(ISBN 9789058931818)
- Brandweer
Judith Nieken
(ISBN 9789000033287)
- Piro en de brandweer
Kurt Baumann & Jiri Bernard
(ISBN 9789055791484)
- Fikkie de brandweershond
James Drummond
(ISBN 90-5643-124-2)
- Kummeling wordt brandweerman
Chrizuko Kuratomi
(ISBN 9789026113963)
- Vijf brandweermannetjes
Marguerite Brun & Margaret Wise Brown
(ISBN 9789054449010)
- Brand in chocoladestad
(zie www.geefeenkinderboek.nl)

Consument en Veiligheid

Wil je meer weten over brand(veiligheid)? Of meer informatie over alle tips & tools uit deze pdf om brandveiligheid onder de aandacht te brengen?

Bel of mail dan met de Servicedesk van Consument en Veiligheid via 020-5114567 (bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 9.00 tot 13.00 uur) of info@veiligheid.nl.

Brandweer

Voor vragen over brandveiligheid kun je ook terecht bij de lokale brandweer. De brandweer kan je ook advies geven over het opstellen van een ontruimingsplan. Zie www.brandweer.nl.

Nationale Brandpreventieweek

Ieder jaar vinden de Nationale Brandpreventieweken plaats. Dit jaar van 1 tot en met 31 oktober. De brandpreventieweken zijn een initiatief van de Nederlandse Brandwonden Stichting, de NVBR (Nederlandse Vereniging voor Brandweezorg en Rampenbestrijding), het NIFV (Nederlands Instituut Fysieke Veiligheid) en Consument en Veiligheid.

Meer informatie over de Nationale Brandpreventieweek?

Neem dan contact op met:
Stichting Nationale Brandpreventieweek
p/a Nederlandse Brandwonden Stichting
Postbus 1015, 1940 EA Beverwijk
info@brandpreventieweek.nl
www.brandpreventieweek.nl
Telefoon: 0251 – 275 555

Websites

Zie voor meer informatie over brandveiligheid:

- www.veiligheid.nl
- www.brandpreventieweek.nl
- www.ontruimendoejezo.nl
- www.ontruimenmoetjeoefenen.nl
- www.infopuntbrandveiligheid.nl

Colofon

Deze pdf met tips & tools is samengesteld door Consument en Veiligheid en BOinK en mede mogelijk gemaakt door het Ministerie van VROM/WWI (Stad en Bouw).

tekst: Consument en Veiligheid en BOinK
redactie: Teksteur, Tiny Steur
vormgeving & illustraties: studioVerhees.nl

Copyright © 2010 Consument en Veiligheid

brandveiligheid checklist

voor thuis en op de kinderopvang

WAT DOE **JIJ** BIJ BRAND?

Daar moet je nu over nadenken!

Iedere kinderopvang neemt allerlei maatregelen voor een brandveilige omgeving en controleert daarbij regelmatig of de opvang brandveilig is. Niet alleen de kinderopvang, maar ook ouders en kinderen zelf kunnen controleren of hun omgeving brandveilig is. Bekijk samen met de kinderen hoe de situatie thuis en op de kinderopvang is. Hieronder zie je waar je op moet letten. Kruis aan wat geldt bij jouw huis en/of kinderopvang: ja, het is brandveilig / nee, het is niet brandveilig.

Is je omgeving brandveilig?

Besteed extra aandacht aan alle apparaten en installaties die functioneren op gas of elektriciteit. Zo wordt je kinderopvang of huis nog veiliger. Het is daarnaast ook belangrijk om heel voorzichtig te zijn met vuur en kaarsen of tijdens het koken.

Elektrische apparaten, zoals bijvoorbeeld de wasdroger en de TV, zijn een aandachtspunt. Ze worden warm tijdens gebruik en trekken stof aan. Dat kan brandgevaarlijk zijn.

- Staat de TV of computer (of een ander elektronisch apparaat) nooit op stand-by?
- Wordt het filter van de wasdroger na elke droogbeurt schoongemaakt?

Gas- en elektrische installaties moeten minstens een keer per jaar worden nagekeken of ze nog goed functioneren.

- Komt er elk jaar een erkend installateur het gas en de elektra checken?

Kinderen veroorzaken soms per ongeluk brand. Daarom moeten ze leren wat het gevaar is van vuur. Vanaf 2 jaar kunnen kinderen dat ook onthouden.

- Hebben jullie het wel eens gehad over vuur en het gevaar van brand?
- Liggen lucifers en/of aanstekers op een plaats waar kinderen niet bij kunnen?

	thuis	kinderopvang
• Staat de TV of computer (of een ander elektronisch apparaat) nooit op stand-by?	☐	☐
• Wordt het filter van de wasdroger na elke droogbeurt schoongemaakt?	☐	☐
• Komt er elk jaar een erkend installateur het gas en de elektra checken?	☐	☐
• Hebben jullie het wel eens gehad over vuur en het gevaar van brand?	☐	☐
• Liggen lucifers en/of aanstekers op een plaats waar kinderen niet bij kunnen?	☐	☐

Tijdens het slapen werkt je reukvermogen niet waardoor je niet wakker wordt van rook. Maar omdat je wel wakker wordt van geluid, kan een rookmelder je thuis op tijd wakker schudden. Ook op de kinderopvang geeft een rookmelder of andere professionele brandmeldinstallatie je een duidelijk geluidssignaal bij brand.

Rookmelders moeten aan het plafond hangen in alle ruimtes op weg naar buiten. Vooral thuis moet in iedere ruimte naar buiten, die grenst aan een slaapkamer, een rookmelder aan het plafond hangen. Op de kinderopvang worden ook rookmelders of andere brandmeldinstallaties gebruikt.

- Hangen er rookmelders, of is er een brandmeldinstallatie?
- Hangen de rookmelders op de juiste plek?

Een rookmelder heeft onderhoud nodig om goed te kunnen werken. Regelmatig schoonmaken met een doekje en testen is belangrijk. Vervang batterijen regelmatig. Op de kinderopvang is het belangrijk de brandmeldinstallatie regelmatig te laten testen door een expert.

- Wordt de rookmelder of brandmeldinstallatie regelmatig gecontroleerd?
- Wordt de rookmelder regelmatig getest met de testknop?
- Wordt de batterij aan het einde van de levensduur vervangen?

Heb je rookmelders?

	thuis	kinderopvang
• Hangen er rookmelders, of is er een brandmeldinstallatie?	☐	☐
• Hangen de rookmelders op de juiste plek?	☐	☐
• Wordt de rookmelder of brandmeldinstallatie regelmatig gecontroleerd?	☐	☐
• Wordt de rookmelder regelmatig getest met de testknop?	☐	☐
• Wordt de batterij aan het einde van de levensduur vervangen?	☐	☐

Weet jij wat je moet doen bij brand?

Als er brand is, moet je zo snel mogelijk de kinderopvang of je huis uit en de brandweer bellen. Gaat het om een klein, beginnend brandje? Dan kun je proberen om deze zelf te blussen. Lukt dat niet, ga dan alsnog snel naar buiten en bel de brandweer.

Nadenken over een vlucht- of ontruimingsplan is belangrijk. Bedenk hoe je zo snel mogelijk buiten komt als er brand is. Bedenk verschillende routes en zorg dat iedereen het pand ook uit kan (geen obstakels in de gang of deuren die op slot zijn). Oefen je vlucht- of ontruimingsplan. Ook kinderen moeten weten dat ze moeten vluchten bij brand, en dat ze zich niet moeten verstoppen omdat ze bang zijn.

- Is er een vlucht- of ontruimingsplan?
- Oefenen jullie dit vlucht- of ontruimingsplan weleens?
- Hangen de (huis)sleutels voor het grijpen op weg naar buiten?

Met een branddeken of water (tuinslang) kun je beginnende brandjes zelf blussen. Een brandblusser of andere professionele blusmiddelen (zoals brandhaspels op de grotere kinderopvang-organisaties) zijn ook handig, maar alleen als deze jaarlijks wordt gecontroleerd.

- Hebben jullie een branddeken in je omgeving?
- Kun je snel bij water of een blusapparaat als er brand uitbreekt?

	thuis	kinderopvang
• Is er een vlucht- of ontruimingsplan?	☐	☐
• Oefenen jullie dit vlucht- of ontruimingsplan weleens?	☐	☐
• Hangen de (huis)sleutels voor het grijpen op weg naar buiten?	☐	☐
• Hebben jullie een branddeken in je omgeving?	☐	☐
• Kun je snel bij water of een blusapparaat als er brand uitbreekt?	☐	☐

Meer informatie over brandveiligheid thuis?
www.woonikbrandveilig.nl